

PROFFAN PALSTA

Pitäisikö valtakunnallisesta erikoislääkärikuulustelusta luopua vai pitäisikö sitä kehittää?

Valtioneuvoston asetuksessa mainitaan, että erikoislääkärikoulutuksessa on valtakunnallinen kuulustelu. Uuden asetuksen luonnoksessa ei kuulustelua mainita. Näillä näkymin yliopistot voivat jatkossaan itse päättää, arvioidaanko erikoistuvien lääkärin osaamista valtakunnallisella kuulustelulla tai muulla tavoin. Lienee melko todennäköistä, että kuulustelu meidän alallamme tois-
taiseksi säilyy. Olisikin syytä poh-
tita, pitäisikö kuulustelua kehittää.

Erikoislääkärikuulustelu he-
rättää toisinaan kovaa kritiikkiä. On esitetty, että kuulustelussa kysytään epäolennaisia asioita. Mahtaako meillä olla selkeää näkemystä, mikä on olennaista ja mikä ei. Minusta kuulustelun tulee kartoittaa erikoistuvan tiedot erikois-
alamme eri osa-alueilla anestesian lisäksi teho-, ensi- ja kivunhoidossa. Myös syvällistä perehtymistä alaan edellyttäviä kysymyksiä on voitava kysyä, koska meidän on syytä erottaa anestesiahoitajien tietotasosta.

Erikoislääkäriin tulee osata arvioida kriittisesti oman alansa tutkimusta ja soveltaa tutkimustietoa potilaiden hoitoon. Siksi ei ole kohtuutonta kysyä muitakin kuin suoraan erikoisalan substanssiin liittyviä kysymyksiä. Finnanestin ”Viimenen sana” -palstalla kritisoitiin mm. tilastotieteeseen liittyviä kysymyksiä. Miten lääkäri voisi lukea kriittisesti alan kirjallisuutta, jos hän ei ymmärrä tilastotieteestä mitään? Se on yksinkertaisesti mahdotonta.

Viime vuonna erikoislääkärikuulustelua uudistettiin ja kuulusteluun vastataan nykyään sähköisesti. Uudistuksessa on paljon hyvää ja tehtävien arvostelusta vastaavat pitävät hyvänä,

että enää ei tarvitse tulkita vastaajan käsialaa. Kyky kirjoittaa tietokoneella sujuvasti kuuluu erikoislääkäriin perusvaatimukseen, minkä vuoksi on hyvä, että kuulustelussa tarvitaan sitäkin taitoa.

Muilta osin kuulustelua on jatkettu essee-kysymyksillä. Ehkä nyt olisi oikea hetki tehdä muutoksia kuulusteluun ja siirtyä European Diploma in Anaesthesiology and Intensive Care -koulutusohjelman (EDAIC) mukaiseen kaksivaiheiseen kuulusteluun. Ensimmäinen osa koostuu monivalintakuulustelusta, jonka läpäisseet voivat osallistua suuliseen kuulusteluun. Monivalintakuulustelu antaa nykyistä kuulustelua huomattavasti laajemman käsityksen erikoistuvien tiedoista vähentäen sattuman merkitystä kuulustelun läpäisemisessä.

Pakollinen EDAIC-kuulustelu on ollut käytössä monissa Euroopan maissa pitkään. Voisimme aluksi käyttää vain monivalintakuulustelua ja päättää hyväksymisrajat kansallisesti. Mahdollista uudistusta tehtäessä on syytä miettiä kuulustelun kieltä. Koska kuulustelua ei ole määriteltä asetuksessa pakolliseksi, ei ole välttämättöä järjestää kuulustelua suomen ja/tai ruotsin kielellä.

Erikoislääkärikoulutuksen vastuuhenkilöt ovat kiinnostuneita siirtymään esseemuotoisesta kuulustelusta monivalintakuulusteluun. Lopullista päätöstä asiasta ei ole tehty, koska kouluttajat odottavat asetuksen valmistumista. Vasta sen jälkeen voidaan tehdä päätös mahdollisesta siirtymisestä monivalintakuulusteluun. Avoimia kysymyksiä ovat mm. kuulustelun kieli, kuulustelukertojen lukumäärä vuodessa sekä kuulusteluun liittyvien mahdollisten valitusten käsittely. ■

Erikoislääkäriin tulee osata arvioida kriittisesti oman alansa tutkimusta.